

תזכיר חוק

א. שם הצעת החוק

חוק הקרינה הבלתי מייננת (תיקון מס' 2), התש"ע-2009

ב. עיקרי החוק המוצע והצורך בו

לקרינה הבלתי מייננת בתחום תדרי הרדיו קשת רחבה של השפעות על גוף האדם, החל מהשפעות תרמיות מוכחות המתייחסות בעיקרן לחימום הרקמות הפנימיות בגוף, ועד להשפעות משוערות ארוכות טווח, כדוגמת פגיעה במערכת החיסונית, השפעה על פעילות גלי המוח, דיכאון וכאבי ראש. על פי מיטב הידע המקצועי הקיים כיום בקרב המומחים, לרבות מומחי ארגון הבריאות העולמי, ומומחי הוועדה הבינלאומית להגנה מקרינה בלתי-מייננת (ICNIRP), חשיפה לקרינה בלתי מייננת באופן ממושך ולא מבוקר, וברמות גבוהות, עלולה לגרום נזק לבני אדם, לבעלי חיים ולצומח. הסוכנות הבין לאומית לחקר הסרטן (IARC) אף סיווגה סוגים שונים של קרינה בלתי מייננת כגורמים מסרטנים אפשריים לבני אדם. מתוך ראייה זאת חוקק חוק הקרינה הבלתי מייננת, תשס"ו-2006, אשר מטרתו כאמור בסעיף 1 לחוק: "להגן על הציבור ועל הסביבה מפני השפעות של חשיפה לקרינה בלתי מייננת, ולהסדיר את העיסוק במקורות קרינה, הקמתם והפעלתם ובמתן שירות למדידת קרינה, בין השאר על ידי קביעת איסורים וחובות בהתאם לעקרון הזהירות המונעת". כן הוסמך השר להגנת הסביבה, הממונה על ביצוע החוק, בסעיף 25 לחוק, לקבוע בתקנות הוראות לעניין רמות חשיפה מרביות מותרות של בני אדם לקרינה ממקור קרינה.

בהתאם לעקרון הזהירות המונעת, גם בהעדר הוכחות מדעיות מספקות לקיום נזקים בריאותיים מגורם מסוים, יש לנקוט אמצעים סבירים להפחתת הסיכון. בישראל פריסה רחבה וצפופה של מתקני תקשורת הכוללים: כ- 21,000 מתקנים לתקשורת סלולארית ו- 174 משדרי רדיו וטלוויזיה. לאור החשיפה הכפויה של הציבור לקרינה ממקורות אלה ועל רקע הידע והניסיון שנצברו על ידי המומחים בתחום, קיימת חשיבות לקביעת רמות חשיפה מרביות אשר מטרתן להגן על הציבור הרחב מפני השפעות אלה.

המשרד להגנת הסביבה החל ביישומו של החוק, ובפברואר 2009, נכנסו לתוקף תקנות ראשונות מכוחו. התקנות הקיימות אינן מסדירות את רמות החשיפה המרביות המותרות, זאת על רקע הצורך לקבל את הסכמתו של שר התקשורת לתקנות העוסקות ברמות חשיפה מרביות לקרינה בתחום תדרי רדיו ואשר עלולות, לדעת שר התקשורת, להשפיע בצורה ישירה ומהותית על העלויות למשק התקשורת. כך, מופר למעשה האיזון הראוי בין אינטרס ההגנה על בריאות ושלום הציבור לבין הניהול הכלכלי של משק התקשורת.

אין להשלים עם מצב בו בנושא בעל השפעה בריאותית מכרעת על כלל הציבור בישראל, יוכפף שיקול הדעת המקצועי לאינטרסים כלכליים. לפיכך, מוצע לתקן את החוק באופן שלא תידרש הסכמה של שר התקשורת לצורך התקנת תקנות שעניינן רמות חשיפה מרביות לקרינה בתחום תדרי רדיו, ותיוותר חובת ההתייעצות, המאזנת נכונה בין האינטרסים השונים, ומבטיחה הגנה נאותה על בריאות הציבור, תוך התחשבות בהשפעות הכלכלית האפשריות על משק התקשורת.

ג. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יתוקנו סעיפים 25 (ב)(1), 25 (ד) ו- 26 (א) לחוק הקיים.

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, תקן המשרד, וההיבט המינהלי

מאחר ונשמר מנגנון ההתייעצות, לא תהיה לשינוי המוצע השפעה על משק המדינה, ובוודאי לא השפעה משמעותית.

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק הקרינה הבלתי מייננת (תיקון מס' 2), התש"ע-2009

1. תיקון סעיף 25(ב)(1) בחוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006¹, (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 25(ב)(1), יימחקו המילים "ואולם אם הודיע שר התקשורת לשר, בכתב, שיש או שעלולה להיות לתקנות האמורות השפעה ישירה ומהותית על העלויות למשק התקשורת, יותקנו התקנות בהסכמתו."
2. בסעיף 25(ד) לחוק העיקרי, יימחקו המילים "שר התקשורת או" וכן המילים "(ב) או".
3. בסעיף 26 לחוק עיקרי במקום "הסכמתם" יבוא "הסכמתו".

¹ פורסם ס"ח תשס"ו מס' 2046 מיום 1.1.2006 עמ' 158